خبر

نقض رأی محکومیت شهرداری تهران به پرداخت ۱۴۰ میلیارد تومان بهای ملک

● **ایسنا:** مدیرکل حقوقی شهرداری تهران از نقض رأی محکومیت شهرداری تهران در دادگاه تجدیدنظر استان تهران به پرداخت ۱۴۰ میلیارد تومان بهای ملکی واقع در محدوده شهرداری منطقه ۲۲ خبر داد.سیدامیرحسین شمس اظهار کرد: در این پرونده که جزء پرونده‌های مهم شهرداری تهران بوده و از سال ۱۳۹۲ تاکنون در مرجع قضائی در حال رسیدگی است، با وجود دفاع کارشناسان حقوقی، دادگاه بدوی، شهرداری تهران را به پرداخت ۱۴۰ میلیارد تومان بهای ملک محکوم کرد. با اعتراض مجموعه حقوقی شهرداری تهران به رأی صادرشده و همچنین ارائه ادله و مستندات کافی، در نهایت دادگاه تجدیدنظر استان تهران، رأی محکومیت شهرداری را نقض و قرار رد دعوی نخستین صادر کرد.شمس همچنین اظهار امیدواری کرد: با تلاش همکاران و کارشناسان توانمند، از حقوق شهرداری تهران در سایر پرونده‌های قضائی صیانت کرده و با پیگیری‌های مستمر، مستحکم و همه‌جانبه، از دست‌اندازی به بیت‌المال و حقوق شهرداری که همان حقوق عامه و مردم است، جلوگیری کنیم. پیش‌تر مدیرکل حقوقی شهرداری تهران، از صدور آرای قطعی از دادگاه‌های تجدیدنظر استان تهران به نفع شهرداری تهران به ارزش صد میلیارد تومان در سه پرونده مهم حقوقی خبر داده بود.

با افزایش وام ازدواج، جوانان را به بدهکار بانکی تبدیل می‌کنیم

● **شرق:** معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان گفت: در حوزه‌های وام مسکن و وام‌های دیگر اگر کسی وام خود را در قبال دریافت مبلغی می‌فروشد، زیاد نگران‌کننده نیست و می‌توان نگاه اقتصادی به آن داشت؛ اما در حوزه وام ازدواج، بحث هویت مطرح است و نباید اجازه دهیم هویت انسان‌ها معامله شود.محمدمهدی تندگویان در جلسه با مسئولان بانک مرکزی برای بررسی و تحلیل شرایط فعلی وام ازدواج و رسیدگی به مشکلات و شکایت‌ها افزود: به گفته مسئولان بانک مرکزی، در سال ۹۸ تاکنون حدود ۱۳۰ هزار میلیارد ریال وام ازدواج به ۴۱۵ هزار متقاضی پرداخت شده است و ۲۱۰ هزار نفر نیز در صف دریافت این وام هستند. مسئولان بانک مرکزی مطرح کرده‌اند که متقاضیان دریافت وام ازدواج در صورت نداشتن ضامن معتبر، می‌توانند از ضمانت ملکی برای این موضوع استفاده کنند.او با بیان اینکه طبق آمارها افزایش وام ازدواج کمکی به افزایش ازدواج نکرده است، گفت: سال گذشته و امسال با وجود افزایش چشمگیر وام ازدواج، در ثبت واقعی ازدواج کاهش داشته‌ایم. این آمار نشان می‌دهد افزایش ازدواج نیازمند راهکارهای دیگری ازجمله اشتغال ایمن، مسکن ارزان، انجام کارهای فرهنگی و تغییر نگرش جوانان به مقوله ازدواج است؛ بنابراین با افزایش وام ازدواج، عملا جوانان را به بدهکار بانکی تبدیل می‌کنیم.معاون وزیر ورزش و جوانان با تشکر از همکاری خوب بانک مرکزی و سیستم بانکی کشور در زمینه تسهیلات ازدواج، پیشنهاد داد از بانک‌هایی که بیشترین همکاری را در حوزه پرداخت تسهیلات ازدواج داشته‌اند، تجلیل شود. در این جلسه دوساعته، با مرور گزارش‌ها و شکایت‌ها، با نقد، بررسی و تحلیل شرایط فعلی وام ازدواج و مشکلات و آسیب‌ها در این زمینه، مقرر شد بررسی راهکارها با همکاری دوطرفه و اتخاذ تصمیم هماهنگ و سیاست واحد انجام شود.

چراغ بازار سیاه ناصرخسرو دوباره روشن شد

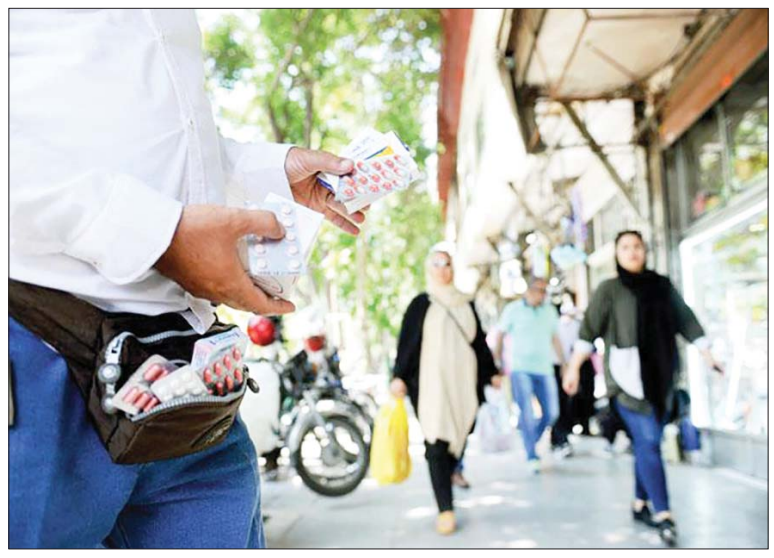

ناصرخسرو، محله‌ای که نامش به بازار سیاه دارو گره خورده است. از هر طرف که به ورودی‌های این خیابان نزدیک شوید، داروفروشان و دلالان به سراغ شما خواهند آمد و هنوز به ناصرخسرو نرسیده تبلیغشان شروع می‌شود... دارو.. دارو....

با چشمانشان دنبالت می‌کنند و می‌پرسند؛ «چه دارویی می‌خوایی؟». با چهره‌هایی آفتاب‌سوخته، ردیف جلوی درب ایستگاه مترو ایستاده‌اند و با عبور هر رهگذری زمزمه می‌کنند «دارو... دارو...». اگرچه مسئولان وزارت بهداشت بارها اعلام کرده‌اند کمبود دارویی در کشور وجود ندارد، اما بازار داغ دلالان دارو بیانگر چیز دیگری است و این روزها کار داروفروشان غیرقانونی به دلیل تغییرات نرخ ارز و تأثیرات آن بر واردات دارو، بیش از همیشه رونق گرفته و دلالان این کالای اساسی را به پاتوق همیشگی‌شان؛ یعنی خیابان ناصرخسرو کشانده است. انواع قرص‌ها، داروها و آمپول‌هایی را که حتی در داروخانه‌های تخصصی نیز نایاب شده را به دستتان می‌رسانند. کار به جایی رسیده که مسئولان وزارت بهداشت از نهادهای امنیتی و قضائی خواسته‌اند به موضوع رسیدگی کنند. در شبانه‌روز گذشته نیز حداقل در دو بخش خبری صداوسیما به این ماجرا پرداخته شده است.

اما سؤال اینجاست که منشأ و مبدأ تأمین دارو در این بازار کجاست؟ چه عواملی باعث رونق دوباره این بازار سیاه شده است که در سال‌های گذشته تلاش‌هایی برای کنترل و کاهش فعالیت داروفروشان در این خیابان انجام شده بود.

کیانوش جهانپور، مدیرکل روابط‌عمومی وزارت بهداشت، درباره منشأ و مبدأ تأمین دارو در بازار سیاه ناصرخسرو به «شرق» می‌گوید: «داروهای مختلفی که در بازار سیاه دارویی وجود دارند منابع مختلفی دارند، بعضا اینها داروهای قاچاق هستند و از مبادی غیررسمی یا حتی ممکن است به صورت پنهان‌کاری از مبادی رسمی و به صورت قاچاق وارد کشور و وارد بازار سیاه دارو شوند. برخی از این داروها اساسا جعلی و تقلبی هستند؛ یعنی حتی ممکن است از خارج از مرزها وارد کشور نشوند، بلکه در کارگاه‌های زیرزمینی تهیه و در قالب بسته‌بندی‌های جعلی شبیه به داروهای برند و آنچه مورد توجه بازار است ساخته و در بازار سیاه عرضه شوند، چون از طریق رسمی قابلیت عرضه ندارند. البته برخی داروهایی که توزیع کنترل‌شده دارند یا نایاب یا کمیاب هستند، آنها هم ممکن است به صورت نشت از زنجیره توزیع دارو وارد بازار سیاه شوند، بنابراین این داروها منبع و منشأ واحدی ندارند، چون ممکن است داروهای کمیابی که از آن صحبت می‌شود در زنجیره توزیع یا از طریق افراد و کارکنان متخلف در شرکت‌های پخش، شرکت‌های واردکننده، کارکنان داروخانه یا حتی شرکت‌ها و داروخانه‌های متخلف این داروها به بیرون از داروخانه نشت پیدا کند و در بازار سیاه با قیمت‌های چندبرابر قیمت مصوب به فروش برسد».

او در ادامه درباره نظارت‌های سیستم سلامت بر خروج داروها از توزیع رسمی می‌گوید: «از جمله مهم‌ترین اقدامات مهمی که در ماه‌های اخیر در این زمینه صورت گرفت، بحث هوشمندسازی نظارت بر زنجیره توزیع داروست. درحال‌حاضر بیش از ۴۵۰ قلم داروی مصرفی در کشور وجود دارد که جزء داروهای گران‌قیمت هستند و مورد استفاده بیماران خاص و صعب‌العلاج داخل سیستم هوشمندسازی قرار گرفته‌اند و این روند همچنان رو به توسعه است و قرار است داروهای بیشتری در این سامانه قرار بگیرند. عموما داروهایی که احتمال دارد در بازار سیاه عرضه شوند، در قالب این سیستم قرار می‌گیرند تا از مبدأ تا مقصد که به دست مصرف‌کننده می‌رسد رصد شود. درحال‌حاضر این ۴۵۰ قلم دارویی که در این سیستم قرار گرفته‌اند در بازار سیاه و بازار موازی وجود ندارند، اما برخی از داروها همچنان در این فهرست قرار نگرفته‌اند که آنها ممکن است به هر دلیل در بازار سیاه عرضه شوند. البته این نکته نیز حائز اهمیت است که بسیاری از داروهایی که ممکن است در بازار سیاه دارویی عرضه شود و مشابه آن در بازار زنجیره‌ای تأمین و توزیع دارو به صورت رسمی در حال توزیع باشد، اما علایقی که برخی افراد به هر دلیلی به داروی برند دارند یا به توصیه پزشک یا به دلیل اینکه پیش از این مصرف‌کننده داروی برند خاصی بوده‌اند و به نوعی چسبندگی به این برند دارند ممکن است پای این افراد را به بازار سیاه دارو بکشاند. این افراد وقتی نمی‌توانند آن برند خاص را تهیه کنند ممکن است به بازار سیاه کشانده شوند. تهیه دارو از بازار سیاه به‌هرحال ریسک بالایی دارد».

به گفته جهانپور، ناصرخسرو به‌عنوان نماد بازار سیاه یا قاچاق داروی کشور شناخته شده است، البته ممکن است این اتفاق در مکان‌های دیگری نیز رخ دهد و فقط ناصرخسرو نباشد. ناصرخسرو پدیده جدیدی نیست و می‌توان گفت همیشه وجود داشته است. البته این معضل مختص ایران نیست و حتی در پیشرفته‌ترین نظام‌های دارویی دنیا حدود ۱۰ درصد بازار دارو را بازار داروهای قاچاق و تقلبی شکل می‌دهد، حالا در ایران به نام ناصرخسرو شهرت دارد و در کشورهای دیگر با نام‌های دیگر. در ناصرخسرو صرفا بحث ارائه داروهای مورد نیاز درمان مردم مطرح نیست؛ بسیاری از داروهایی که در این بازار توزیع می‌شود ممکن است اساسا کاربردهای غیرقانونی داشته باشد، چون این داروها از محل مجاز قابل تهیه نیست و عموما در بازارهای سیاه یافت می‌شود، ازجمله مخدرها، شبه‌مخدرها، داروهای سقط جنین و در کنار اینها هم البته داروهایی که ممکن است به هر دلیلی در نظام دارویی به صورت مستقیم در دسترس نباشد نیز مشاهده می‌شود. افرادی که بخواهند خارج از مسیر رسمی به دارو دسترسی پیدا کنند وارد بازارهای سیاه می‌شوند.

البته به گفته این مقام مسئول در وزارت بهداشت، بازار ناصرخسرو تنها بازار سیاه داروی کشور نیست. او دراین‌باره می‌گوید: «با گسترش فضای مجازی و افزایش دسترسی مردم به فضای مجازی ما با پدیده‌ای مواجه هستیم که می‌توان نام آن را ناصرخسروی مجازی گذاشت. داروها یا مکمل‌هایی که جعلی و قاچاق هستند یا از زنجیره تأمین نشت پیدا کرده‌اند یا از طریق شبکه‌های مجازی معرفی و عرضه می‌شوند. در کنار این ما پدیده بازار داروهای ماهواره‌ای را نیز داریم که داروهایی هستند که از طریق ماهواره و شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان تبلیغ می‌شوند، شماره‌ها و آدرس‌های اینترنتی را در اختیار افراد قرار می‌دهند تا به آنها مراجعه کنند و حتی کالا را درب منزل دریافت کنند. تردیدی در این نداریم که قسمت اعظم بازار سیاه دارو قطعا ارتباطی به زنجیره تأمین و عرضه رسمی دارو ندارد، این موضوع خارج از زنجیره توزیع دارو است و قاعدتا به لحاظ کارویژه، اختیارات و مسئولیت نظام سلامت ما امکان ورود مستقیم به حوزه فضای مجازی و نظارت مستقیم بر بازارهای غیرمجاز دارو را نداریم، به همین خاطر از دستگاه‌های انتظامی و دستگاه‌های امنیتی می‌خواهیم به موضوع ورود پیدا کنند. قطعا ورود مدعی‌العموم و دستگاه قضائی می‌تواند دایره را بر افرادی که در این بازار سیاه حرکت می‌کنند تنگ کند».

ناصرخسرو از گذشته تاکنون محلی برای تهیه دارو بوده است، زمانی به‌صورت رسمی و با تغییر سیستم توزیع دارو، به‌صورت غیررسمی؛ اما چه عواملی باعث شد ناصرخسرو به محلی برای توزیع غیررسمی دارو و بازار سیاه دارو تبدیل شود؟

حسام‌الدین شریف‌نیا، کارشناس اقتصاد دارویی نیز با بیان اینکه بازار دارویی در ناصرخسرو یک سابقه تاریخی دارد، به «شرق» می‌گوید: «قبل از انقلاب که شرکت پخش دارو وجود نداشت و توزیع دارو به‌صورت بنکداری انجام می‌شد، ناصرخسرو محل بنکداران دارویی بود و هرکسی که قصد تهیه دارو داشت، به ناصرخسرو مراجعه می‌کرد. پس از انقلاب روند توزیع دارو در کشور تغییر کرد و منظم شد. از آن زمان به بعد ناصرخسرو کارکرد خودش را به‌عنوان محل تأمین دارو به شیوه قبلی از دست داد».

به گفته این کارشناس اقتصاد دارویی قاچاق ناشی از دو عامل است، نیاز و سود اقتصادی. پس از انقلاب که در کشور نظام ژنریک در حوزه دارو اجرا شد و اجازه واردات بسیاری از داروها به کشور گرفته شد. طبیعی است که به داروی برندی که در داخل کشور مشابه تولید داخلی آن وجود دارد، نیاز است. نیاز به داروهای برند در کشور وجود دارد که این نیاز را قاچاقچیان غالبا از کشور ترکیه تأمین می‌کردند. محدودیت‌ها امروزه بیشتر هم شده است و اجازه واردات داروی مشابه تولید داخل را نمی‌دهیم؛ اما نیازها همچنان وجود دارد. ارز سوی دیگر این داروهاست که با قیمت‌های بالا وارد کشور می‌شوند. یک‌سری کالای غیرمجاز نیز مانند آمپول هورمون رشد یا داروی آمپول سقط جنین را که نیاز آن در بازار غیررسمی وجود دارد، از ناصرخسرو تأمین می‌کنند؛ اینها افرادی هستند که به زنجیره رسمی تأمین دارو ارتباطی ندارند.

او دلیل گسترش این بازار را وجود دو عامل می‌داند و می‌گوید: «به دو علت این بازار امروزه گسترش پیدا کرده است؛ یک، ممنوعیت واردات داروی مشابه داخلی و دوم محدودیت است یعنی دارویی مانند دپاکین، مدوپار و... چون برخی افراد سودجو می‌دانند که نیاز به این دارو وجود دارد، آن را از داروخانه یا افراد به‌صورت دستی خریداری می‌کنند و در بازار سیاه با قیمت بالا می‌فروشند. نوع جدید قاچاق که شکل گرفته، قاچاق معکوس دارو است. داروهای وارداتی یا تولید داخل به‌دلیل اختلاف نرخ ارز در داخل کشور بسیار ارزان شده است، به‌همین‌دلیل داروها را از داروخانه‌ها می‌خرند و در کشورهای دیگر قاچاق می‌کنند».

شریف‌نیا همچنین درباره خرید و فروش دفترچه می‌افزاید: «پیش از این داروها با کد ثبت نمی‌شدند و به‌راحتی برخی افراد می‌توانستند با مهر پزشک و... دارو را از کانال رسمی دارو خارج کنند؛ اما با طراحی سیستم‌های جدید دیگر نمی‌توان این کار را انجام داد و این داروها شامل بیمه نمی‌شوند، اما با خرید و فروش دفترچه می‌توان داروهای گران‌قیمت را از داروخانه تهیه و آن را به کشورهای دیگر قاچاق کرد. اگر قاچاق وجود دارد، براساس سود و نیاز است، ما برای اینکه بتوانیم جلوی قاچاق و بازار سیاه را بگیریم، باید آن را ریشه‌یابی کنیم. البته به‌تازگی کارهای خوبی در این زمینه انجام شده است؛ مانند راه‌اندازی پرونده الکترونیکی سلامت که هرچقدر زودتر راه‌اندازی شود و داروخانه‌ها و شرکت‌های پخش زودتر به سیستم تی‌تک متصل شوند، احتمال بروز تخلف را کاهش می‌دهند».

یکی از مسائلی که درباره خروج دارو از سیستم سلامت مطرح است، خرید و فروش دفترچه بیمه است. مدیرعامل سازمان بیمه سلامت در واکنش به ماجرای دفترچه‌بیمه‌های کرایه‌ای، درباره چگونگی تأمین داروهای بازار سیاه ناصرخسرو به «شرق» می‌گوید: «دارویی که در ناصرخسرو یا بازارهای شبیه به ناصرخسرو دیده می‌شود، منشأهای مختلفی دارد. ممکن است این داروها قاچاق باشد یا دارویی باشد که در فارماکوپه و نظام دارویی کشور وجود ندارد و به‌همین‌دلیل داروخانه‌ها نمی‌توانند آن را عرضه کنند. تجویز چنین دارویی طبق قانون برنامه ششم توسعه تخلف است و در صورت تجویز چنین دارویی باید براساس جزء یک ماده ۲۸ قانون نظام پزشکی، با متخلف و کسی که آن را تجویز کرده است، برخورد قانونی شود. همچنین بخشی از این بازار مربوط به تخلفاتی است که ممکن است داروخانه‌ها یا شرکت‌های توزیع داشته باشند که البته من از حد و حجم آن اطلاعی ندارم. تأمین داروی بازار ناصرخسرو به شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود؛ برای مثال فکر کنید فردی داروی گران‌قیمتی را مصرف می‌کند و بعد از مدتی فوت می‌کند. حال خانواده‌اش نمی‌توانند داروهای آن فرد را به داروخانه پس بدهند؛ بنابراین می‌روند و در ناصرخسرو آنها را می‌فروشند یا در برخی موارد می‌بینیم که پزشک پروتکل درمانی بیمار را تغییر داده و حالا بیمار داروهای گران‌قیمت باقی‌مانده را که داروخانه هم آنها را پس نمی‌گیرد، به ناصرخسرو می‌برد و می‌فروشد یا حتی بخش بسیار اندکی از فروشندگان دارو در داروخانه‌ها، داروی تاریخ‌مصرف‌گذشته‌شان را وارد این بازار می‌کنند. یکی از موارد تخلف در این حوزه می‌تواند دفترچه‌های بیمه هم باشد».

ادامه در صفحه ۱۳

ستون حقوق حیوانات

از قانون حمایت از حیوانات چه می‌خواهیم؟

سپهر سلیمی

● خبر رسیده طرح مقابله با حیوان‌آزاری از سوی مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شده است. در این پنج، شش سال گذشته، هر وقت حادثه‌ای نظیر سگ‌کشی کهریزک خبرساز شده، بلافاصله خبری درباره این قانون منتشر شده است. پیش‌نویس طرحی برای قانون حمایت از حیوانات، نخستین‌بار از سوی انجمن حمایت از حیوانات ایران به مجلس ششم ارائه شد؛ اما نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس ششم، این طرح را بایگانی کردند. این‌بار قرار بود از سوی دولت لایحه‌ای برای این منظور تهیه شود؛ یک بار این اتفاق از سوی سازمان حفاظت محیط زیست افتاد و دیگر بار از سوی معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری پیگیری شد؛ اما آنچه از شواهد برمی‌آید، این است که این قانون در قالب لایحه از سوی نمایندگان مجلس و در قالب طرح ارائه شده است.

متأسفانه دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست در دوره قبلی دولت، با حذف سمن‌ها و فعالان باسابقه از روند نگارش این قانون، مانع از مشارکت فعالان در نگارش متن پیشنهادی این قانون شد. از همان زمان، ساختاری شکل گرفت که بیش از آنکه جنبه تخصصی و تجربی داشته باشد، وجه عوام‌پسندانه آن غالب بود.در کشور ما دو گروه حیوان به‌طور مشخص مرکز توجه قرار می‌گیرند؛ نخست حیوانات وحشی بومی کشور و بخش دیگر حیوانات خانگی و در رأس آنها سگ و گربه. حیات وحش کشور طبق قوانین موجود، مورد حمایت سازمان حفاظت محیط زیست است و حیوانات خانگی از سوی بخشی از بدنه دوستداران حیوانات حمایت می‌شوند. در بین این دو گروه از حیوانات، طیف بزرگی از حیوانات اهلی و وحشی هستند که هیچ‌گاه دیده نمی‌شوند و اتفاقا بیشترین ظلم و ستم به این حیوانات می‌شود. برای مثال حیوانات وحشی غیربومی هیچ جایگاهی بین دو طیف پرشمار حامیان حیوانات ندارند. این حیوانات به صورت قاچاق وارد کشور شده یا در باغ‌وحش‌ها تکثیر می‌شوند و وقتی خبر مرگ آنها منتشر می‌شود، هیچ واکنش خاصی از سوی این گروه‌ها به آن نمی‌شود. حیوانات پرورشی از دیگر گروه‌های حیوانات هستند که همواره به آنها بی‌توجهی شده است. حیوانات پرورشی برای تولید گوشت، چرم، پشم یا دیگر محصولات حیوانی استفاده می‌شوند. حیوانات کار طیف دیگری از این حیوانات هستند که گویا جامعه ظلم به آنها را پذیرفته است. این حیوانات حداقل بهداشت و رفاه را نیز دارند. حیواناتی که در آزمایشگاه‌ها و برای موارد به‌اصطلاح پژوهشی استفاده می‌شوند، گروه دیگری از حیوانات بی‌حامی هستند.

کمترین خواسته از قانون حمایت از حیوانات، این است که نگاه جامعی به همه حیوانات داشته باشد. حیوانات قدرت شکایت یا پیگیری مشکلات خود را ندارند؛ بنابراین لازم است وجه بازدارندگی از جرم در این قانون بسیار قوی باشد. همچنین این قانون باید به حذف مصادیق حیوان‌ستیزی در جامعه کمک کند. تصویب این طرح یا لایحه قطعا به عمر این مجلس قد نمی‌دهد؛ اما لازم و واجب است که فراکسیون محیط زیست با دعوت از نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی و فعالان این حوزه، برای رفع نواقص احتمالی این متن اقدام کند.

جدول ۳۴۷۸ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- خورشید- لطیفه- قالی کوچک ۲- از الفبای انگلیسی- برتر از دیگران- زمین کشاورزی بی‌مصرف‌مانده ۳- انقلابی معروف مکزیک- جادوشده ۴- سرخ‌رگ- طلاق- خطاب غیر مؤدبانه ۵- خورشید گرفتگی- پایتخت کانادا- دوتا نون ۶- رام‌نشده!- مدت‌زمان طولانی- فرزندانی که از یک پدر و مادر نیستند ۷- فرزند عرب- گیاهی از خانواده ریواس- محل نشستن ۸- جلوه- پایتخت زیمبابوه- همسایه اوگاندا ۹- پست‌فطرتی- شاعر جغتایی- سنگ سبز قیمتی ۱۰- آزمون- شغل وزیر- ساز هفت بند ۱۱- لذت و خوشی- عایدی- پارکینسون ۱۲- غذا را به سمت معده هدایت می‌کند- حزب سیاسی کوچک و بی‌اهمیت- رمانی نوشته رضا امیرخانی ۱۳- شهری در ایتالیا- شوفر ۱۴- شرطبندی- تکدی‌گری- اتاق زندانی ۱۵- سماوی- اراده قوی- رهبر حزب.

عمودی:

۱- همه چیز را جمع می‌بندد- اهل یک شهر- زن سرخ‌روی ۲- پرتو نور تک‌رنگ- کتاب مشهور ابن‌هیثم در فیزیک- معاون هیتلر ۳- یکی پس از دیگری- سرگیجه- کبوتر دشتی ۴- انقباض شدید عضلانی- یک‌سوکننده الکترونیکی- مجلس اعیان ۵- روشنایی‌ها- تاریکی ۶- پرش- مالی که در قبال آزادی کسی پرداخت شود- میوه ضد یبوست ۷ - زیاده‌گو- در کبد تولید می‌شود- جمع مکسر ماده ۸- ویتامین انعقاد خون- کنایه از گناهکار است-آدم فقیر و بی‌چیز در بساط ندارد ۹- مرگ- طویل- بخشنده ۱۰- ساکنان بهشت- ماه نو- نشانه ۱۱- جانور- بیماری زردی ۱۲- چغندر پخته- کرم شب‌تاب- نوعی معرف شیمیایی ۱۳- دستبند زنانه- نوزاد- از همزبانی خوشتر است ۱۴- چه‌چیز- فیلم نقاشی متحرک- قوم حضرت موسی(ع) ۱۵- شهری در استان کرمانشاه- رمانی درباره واقعه عاشورا نوشته صادق کرمیار- قومی ایرانی.

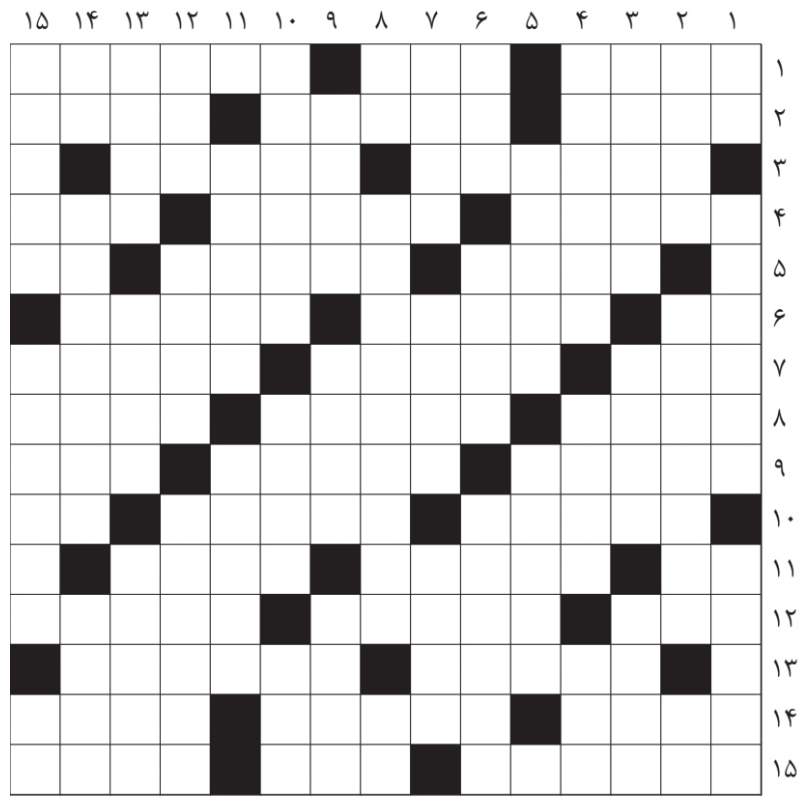

حل سودوکو سخت

۴	۸	۱	۷	۳	۵	۶	۲	۹
۹	۶	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۵
۲	۵	۷	۶	۸	۹	۱	۴	۳
۳	۲	۸	۹	۵	۴	۷	۱	۶
۷	۴	۵	۳	۶	۱	۹	۸	۲
۱	۹	۶	۸	۲	۷	۵	۳	۴
۸	۳	۲	۵	۷	۶	۴	۹	۱
۶	۷	۹	۱	۴	۳	۲	۵	۸
۵	۱	۴	۲	۹	۸	۳	۶	۷

حل سودوکو ۲۴۷۳

۵	۴	۶	۲	۸	۹	۱	۳	۷
۳	۸	۲	۷	۴	۱	۵	۶	۹
۹	۷	۱	۵	۳	۶	۸	۲	۴
۴	۱	۳	۸	۲	۵	۹	۷	۶
۶	۹	۷	۳	۱	۴	۲	۵	۸
۲	۵	۸	۶	۹	۷	۳	۴	۱
۷	۳	۹	۴	۵	۸	۶	۱	۲
۸	۲	۴	۱	۶	۳	۷	۹	۵
۱	۶	۵	۹	۷	۲	۴	۸	۳

جدول ۳۴۷۷

سودوکو سخت ۲۴۷۴

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۳				۶			
۴	۶			۹	۸			۳
			۱				۴	
	۹	۲		۸				
		۸				۵		
				۷		۳	۹	
	۲				۷			
۸			۳	۴			۵	۶
			۲				۸	

سودوکو ساده ۲۴۷۴

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۹	۶				۸		۴
۴		۵		۶		۳		
					۹			۵
۹	۵	۳	۶			۷		
	۷	۴	۹		۵	۱	۳	
		۸			۲	۵	۴	۹
۳			۲					
		۲		۷		۹		۳
۷		۹				۴	۸	